

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Muutosehdotus:

Tuhannen tunnin oppimäärä jaetaan pienemmiksi osasuorituksiksi/moduuleiksi (haitarimalli), jolloin pienten paikkakuntien oppilaiden olisi mahdollista saavuttaa ensimmäisiä välietappeja (esim. 25 tai 30 opintopistettä) ja näin päästä osallistumaan taiteen perusopetukseen. Näitä välitavoitteita voisi viedä Koski-tietovarantoon ja opiskelija pystyisi näyttämään osaamistaan ja saavutettuja taitoja. Tällainen malli tukisi parhaiten taiteen perusopetuksen lakiuudistuksen tavoitteita: saavutettavuus, tavoitettavuus, osallisuus ja laadun kehittäminen.

Perustelut:

Koulutuksen järjestäjän näkökulmasta 50 opintopisteen malli haastaa resurssien osalta ja heikentää alueellista saavutettavuutta. Opetuksesta tulee haja-asutusalueella ja pienimmissä kaupungeissa toimiville opetuksen järjestäjille mahdotonta tila- ja opettajaresurssien vuoksi.

Mikäli nykyinen yleisen oppimäärän mukainen opetusmäärä tuplaantuu (yleinen oppimäärä poistuu), tarkoittaa tämä esimerkiksi esittävien taiteiden osalta (esimerkiksi sirkus ja teatteri), että

myös opetustilojen tarve tuplaantuu. Opetustiloja ei ole saatavilla, eikä kunnan ollessa ylläpitäjä tämän hetken valtakunnallisen taloustilanteen huomioiden ole niitä mahdollista lisätä. Tämä tarkoittaa myös, että taiteen perusopetus joko ottaisi käyttöön muiden harrastustoimijoiden tiloja alueelta tai että taiteen perusopetusta ei järjestetä tilaresurssien puuttuessa

50 opintopisteen malli heikentää saavutettavuutta myös taloudellisesta näkökulmasta niin opetuksen järjestäjän (tilat, henkilöstö) kuin oppijan (kurssimaksut) näkökulmasta. Uudistuksen keskeisenä tavoitteena on ollut saavutettavuuden ja tavoitettavuuden lisääminen, mutta esitys vaikuttaa kasvukeskuskeskeiseltä (suuret oppilaitokset/opetuksen järjestäjät), eikä ota huomioon paikallisia järjestämismahdollisuuksia muualla Suomessa.

Lasten ja nuorten kouluelämän tiedetään olevan jo nyt haastavaa ja kuormittavaa sekä tavoitteellista. Vapaa-ajalla tehtävä opiskelun ja harrastustoiminnan tulee olla lapsen ja nuoren kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kasvua tukevaa, eikä taiteen perusopetuksen opintojen tulisi olla tätä kuormitusta lisäävä tekijä. Uuden oppimäärän mukaisesti, mikäli lapsi osallistuisi 1 krt viikossa 3 oppituntia kestäväälle taiteen perusopetuksen oppituokiolla syksyllä 16 krt ja keväällä 18 krt, hänellä menisi 9,8 vuotta saavuttaa oppimäärän vaatimukset. Useilla taiteenaloilla opetusmäärä on 1-2 viikkotuntia, jolloin opintojen suoritus aika jatkuisi jopa 20 vuoteen.

Opetuskertojen määrän sekä tuntimäärän nostaminen nostaa väistämättä opiskelijamaksuja. Näitä ei todellisuudessa pystytä kompensoimaan valtiontalouden suunnalta rahoitusmallia uudistamalla, eikä kuntien talous tätä mahdollista. 50 opintopisteen malli heikentää saavutettavuutta myös taloudellisesta näkökulmasta, eikä ota huomioon eri työllisyysalueiden hyvinkin suuria väestön tulotaseroja.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

10 § Yhteistyö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

11 § Vastuutehtävä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kommentti:

Suoritusperustaisen rahoituksen osuus on epävarmalla pohjalla, koska oppijoiden sitoutuminen varsin pitkään ja laajan taiteen perusopetuksen oppimäärän loppuun saattamiseen on haastavaa.

13 § Henkilöstö

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kommentti:

Välitodistuksia, lukuvuositodistuksia oppilaan motivoimiseksi ja osaamisen osoittamisen mahdollistamiseksi. On lapsen ja nuoren etu, mikäli hän ei saa päättötodistusta, että hänen tekemänsä opinnot ja suoritukset pystytään kuitenkin tekemään näkyväksi ja osaaminen tunnistamaan ja tunnustamaan.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Muutosehdotus:

Paikalliseen opetussuunnitelmatyöhön on varattava riittävästi aikaa ja sen johdosta uusien oppimäärien mukainen opetus tulisi alkaa 1.8.2029.

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Muutosehdotus:

Suoriteperustainen rahoitusosuuden painotusarvo tulisi tulevaisuudessa olla enintään 10 %.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti:

Mikäli taiteen perusopetuksen lakiesitys hyväksytään esitetyssä muodossa, se heikentää merkittävästi taiteen perusopetuksen saavutettavuutta ja tavoitettavuutta kasvukeskusten ja suurten oppilaitosten ulkopuolella. Lakiuudistus lisää eriarvoisuutta taiteen perusopetuksen oppijoiden osallistumismahdollisuuksissa ja kaventaa eri taiteenalojen tarjontaa.

Lakiuudistus kasvattaisi myös oppijoiden opiskelijamaksuja sekä opetuksen järjestäjän kustannuksia. Myös tämä asettaa sekä opetuksen järjestäjät, että oppijat eriarvoiseen asemaan. Tämä myös tulee lisäämään alueellista taloudellisiin edellytyksiin liittyvää eriytymistä, segregatiota.

Väänänen Tero
Joensuun seudun kansalaisopisto